

[Oluf Johansen.]

videlser eller Ændringer i Lovgivningen. I denne Forbindelse ønsker jeg at fremhæve, at 4. Oktober-Loven har fyldt en ellers vanskelig Tid for Udstykningsspørgsmaalet, den har sat et stærkt Præg paa danske Landboforhold og har igennem en vanskelig Tid for vort Folk løst en meget stor Opgave.

Naar vi nu skal diskutere Jordlovgivningen, er det først og fremmest med det som Baggrund, at de gældende Love udløber og skal fornyes eller revideres, og saa maa man naturligvis tage Hensyn til de indvundne Erfaringer. Men dernæst maa man tage i Betragtning, at vi i Øjeblikket landbrugsmæssigt set har vanskelige Vilkaar, og navnlig gælder det Begynderne ved deres Start. Jeg finder da, at de Ændringer, som den højtærede Minister har foreslaaet i det foreliggende Lovforslag, er fuldt berettigede, og der har jo heller ikke med Hensyn til det økonomiske været indvendt noget af Ordførerne for de andre Partier. Det er ganske naturligt, at Maksimum for Byggelaanet forhøjes fra 10 000 Kr. til 12 000 Kr., og det er ogsaa ganske naturligt, at der bliver et rentefrit Beløb. Naar man har sat den Sum, der skal forrentes, til 9 000 Kr. imod tidligere 8 000 Kr., kan dette meget vel forsvares, da de Brug, der oprettes i Dag, gennemgaaende er større, og Bygningerne naturligvis saa ogsaa bliver større, da de maa staa i Forhold til Jordarealet.

Ligeledes kan vi fuldt og helt billige den Betragtning, som den højtærede Minister gjorde gældende med Hensyn til Gaardmandsbrugene, at det ikke, som Ministeren udtrykte det, er en fast Regel med det forrentningsfrie Beløb af dette Byggelaan.

Det er forstaaeligt, at der i Forbindelse med en Ændring af Jordlovgivningen rejser sig forskellige Spørgsmaal, saaledes ogsaa det Spørgsmaal, som mit Partis Ordfører rejste i Folketinget, om Brugenes Størrelse. Folketingsmand Fogh nævnte Rentabilitets-spørgsmaalet og fremhævede paa Grundlag af Regnskaber, hvilke Størrelsesgrupper der har de bedste Rentabilitetsmuligheder, og det er jo det Grundlag, hvorpaa man naturligt kan foretage Undersøgelser i saa Henseende.

Men der er en anden Ting, som staar i nøje Forbindelse hermed, og som ikke er uden Betydning for Størrelsesgrupperne inden for Husmandsbrugene. Det er det Spørgsmaal, der opstaar ved Ejerskifte med Hensyn til Afstaaelsessummerne. Mit Partis Ordfører i det andet høje Ting gjorde nogle Betragtninger gældende angaaende de

Størrelsesgrupper, som han fandt var de rigtige. Jeg har Indtrykket af, at hvis man kommer væsentlig højere op med Brugenes Størrelse, vil der blive betydelig større Afstaaelsessummer for Husmandsbrugene, og det vil sige, at Afstaaelsessummerne bliver saa høje, at mange rundt omkring vil sige rent ud, at selv om et ungt Menneske fra et Arbejder-, Haandværker- eller Husmandshjem kunde være kommet ind til et af disse Smaabrug, saa vil det alligevel blive en fra et større Hjem, en, der har det økonomiske Grundlag i Orden for at kunne afløse, der faar Bruget. Jeg har nylig været Vidne til, at Afstaaelsessummen for et ganske almindeligt Husmandsbrug af den Størrelse, som har været den almindelige, har ligget paa over 8 000 Kr. Og hvis man sætter stærkt ind paa at udvide Brugenes Størrelse, vil man sikkert opnaa betydelig større Afstaaelsessummer.

Det er ogsaa naturligt, at man tænker paa andre Ting, som staar i Forbindelse med Udstykningen. Jeg kan ikke lade være at nævne, at for mig har f. Eks. Saneringsloven med Bestemmelserne om den Jord, der kunde fremskaffes til de saakaldte indeklemte Husmænd, været en Skuffelse.

Med Hensyn til de Betragtninger, som i Dag har været gjort gældende af de andre Partiers Ordførere, vil jeg sige, at jeg ikke deler den Opfattelse, som det ærede 11te Medlem for 5te Kreds (Bækgaard) og det ærede 19de tingvalgte Medlem (J. R. Poulsen) fremførte angaaende det Krav, som findes i Lovforslagets § 15. Jeg synes, det er meget naturligt, at man har det samme Skøn her, som man kender inden for Grundforbedringslovgivningen og maaske andre Steder i dansk Lovgivning.

Den ærede konservative Ordfører kom jo ind paa en Drøftelse af Spørgsmaalet Statsfæste eller Selveje. Det kender man fra alle Drøftelser paa dette Omraade i tidligere Tid. Jeg tror nu, det er et Spørgsmaal, der kun har teoretisk Interesse; det har vist sig ude i det praktiske Liv. Økonomisk set har det været saadan, at den unge Mand, som har Magt over sin Bedrift paa den Maade, at den ikke afribbes, kan holde Pengene sammen den Dag, han vil afstaa den. Jeg maa dog sige, at det samme ikke er Tilfældet for mange af dem, der har købt ude i det frie Marked.

Det er mit Haab, naar vi nu skrider til disse Ændringer i Jordlovgivningen, at vi derved skaber en Mulighed for Udstykningen i Fremtiden, tilvejebringer Rammer, saa at denne Udstykning kan fortsættes. Der er forskellige Hensyn, der set ud fra et